
TERRITORI I SOSTENIBILITAT

XAVIER TURRÓ

La correcta gestió d'una àrea urbana també ha de preveure aspectes de sostenibilitat territorial, especialment en aquells llocs on les diverses activitats humanes (nuclis d'habitatges, infraestructures, activitats econòmiques) són generadores d'una forta pressió sobre el territori i els seus valors naturals i paisatgístics. A l'hora d'analitzar els impactes territorials i sobre el medi natural a l'àrea urbana de Figueres cal fer esment dels tres aspectes següents.

– *Impacte de les infraestructures viàries, ferroviàries i energètiques.* L'Alt Empordà s'ha caracteritzat, històricament, per ser un lloc de pas de les vies de comunicació terrestre entre la península i la resta d'Europa, i un territori estratègic en les dinàmiques de la geografia política. No són en va el pas per la comarca de la Via Augusta romana o la construcció del castell de Sant Ferran al segle XVIII. Actualment, la comarca continua desenvolupant aquestes funcions i així ho demostren les diferents infraestructures viàries, ferroviàries i energètiques que travessen el territori i les futures previsions d'ampliació i transformació. El conjunt d'aquestes infraestructures tenen el seu pas en diferents punts de l'àrea urbana de Figueres. Això fa que els seus municipis hagin de suportar l'enorme pressió territorial d'aquestes vies. Cal fer referència, des del punt de vista viari, a la carretera A-2 i la seva circumval·lació, l'autopista AP-7, l'A-26 o Eix Pirinenc, la C-260 i la C-31. En gairebé totes aquestes vies hi ha plantejades ampliacions i modi-

ficacions que incrementaran el seu impacte territorial. Pel que fa a la xarxa ferroviària cal destacar el recorregut del tren convencional Barcelona-frontera francesa i el futur traçat del TAV (Tren d'Alta Velocitat). Des del punt de vista territorial i de la sostenibilitat la concentració d'infraestructures suposa una singularitat que requeriria un tractament específic de cares a reduir el seu impacte territorial, tant des del punt de vista de la fragmentació del territori, d'impacte social (sorolls, seguretat), de destrucció d'espais d'interès natural o agrícola i d'impacte paisatgístic. Atès que es tracta d'infraestructures estratègiques que responen a un interès general (i que és gairebé impossible qüestionar-les), l'àrea urbana de Figueres hauria d'impulsar

un patrimoni ecològic que cal saber integrar correctament en les seves dinàmiques territorials i conservar com a reserva verda. De manera semblant caldria actuar a l'hora de conservar i gestionar l'espai agrícola. Aquest s'ha convertit en un dels elements més valuosos del paisatge de l'àrea urbana. Representa una part molt important del territori de l'àrea urbana i hauria de ser objecte d'un tractament específic.

–*Gestió de serveis comuns.* L'àrea urbana de Figueres en tant que unitat territorial també ha de ser objecte d'unitat de gestió. En aquest sentit les possibilitats són enormes i revertirien en una gestió més acurada dels recursos. Aspectes com la planificació territorial i urbanística, el transport públic, la gestió dels residus, la gestió global de l'aigua (potabilització, abastament, depuració), la dotació d'equipaments (culturals, esportius, sanitaris, socials, educatius, etc.), la recaptació tributària, etc., haurien de basar-se en una gestió global a nivell de tots els municipis de l'àrea urbana. En aquest sentit, cal recordar que la gestió conjunta de serveis, independentment de la seva fórmula (mancomunitat, consorci, etc.), no està renyida amb el manteniment de les identitats i les idiosincràsies municipals.

Xavier Turró Ventura és geògraf.

estratègies per positivitzar-les, vetllant per un impacte socioeconòmic i territorial positiu, exigint la minimització de l'impacte social, territorial i paisatgístic i sol·licitant compensacions per les externalitats negatives generades.

–*Gestió d'espais d'interès natural, agrícola i paisatgístic.* De cares a una gestió sostenible del territori de l'àrea urbana caldria posar en valor i introduir les mesures de protecció i gestió necessàries per garantir la preservació dels espais d'interès natural, paisatgístic i agraris. D'entre els espais a conservar i valoritzar socialment, el riu Manol té un lloc destacat. Es tracta del segon curs fluvial de la comarca (després de la Muga) i desenvolupa una funció de connexió biològica d'àmbit comarcal, ja que uneix l'espai protegit de l'Alta Garrotxa amb els Aiguamolls de l'Empordà. En el marc de l'àrea urbana de Figueres representa

